

Monitoring wizyjny w sali lekcyjnej - dopuszczalny czy nie?

Monitoring wizyjny w sali lekcyjnej - dopuszczalny czy nie?

Posted on 2026-02-27

Stosowanie monitoringu wizyjnego w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, jest co do zasady zabronione. Odstępstwa w tym zakresie są możliwe, ale niezbędne jest spełnienie warunków określonych w przepisach ustawy Prawo oświatowe. Dla legalności jego stosowania konieczne jest również zapewnienie zgodności z RODO.

Monitoring wizyjny w sali lekcyjnej - dopuszczalny czy nie?

Web camera on blue, blurred screen background

Wpływające do UODO pytania, a także doniesienia medialne dowodzą, że stosowanie monitoringu wizyjnego w szkołach wciąż przysparza problemów. Wątpliwości jednej z placówek wzbudziła ostatnio kwestia, czy kamery można zamontować w salach lekcyjnych, w których znajduje się specjalistyczny, a zarazem potencjalnie niebezpieczny sprzęt, m.in. piły do cięcia metalu czy palniki gazowe. Władze tej szkoły, mając świadomość, że stosowanie monitoringu wizyjnego w miejscu prowadzenia zajęć dydaktycznych wymaga szczególnej ostrożności, poprosiły UODO o opinię, czy ze względu na bezpieczeństwo oraz ochronę mienia można dopuścić montaż kamer w tych pokojach.

W odpowiedzi UODO wskazał, że dla jednoznacznego rozstrzygnięcia niezbędne byłoby dokonanie wnikliwej, uwzględniającej wszystkie uwarunkowania analizy, w którą powinien zostać włączony inspektor ochrony danych. Niemniej udzielając ogólnych wskazówek,

zaznaczył, że warunki stosowania monitoringu wizyjnego w szkołach publicznych zostały uregulowane w ustawie z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, konkretnie w art.108a ust. 1-9. Dla zapewnienia legalności i prawidłowości stosowania monitoringu w placówce oświatowej warunki te muszą być spełnione jednocześnie z tymi określonymi w RODO.

Monitoring musi szanować prawo do prywatności uczniów i nauczycieli

Co ważne, przepisy w tym zakresie podlegają wykładni ścisłej. Przedmiotowy i podmiotowy zakres monitoringu oraz cele, w jakich może być on stosowany, nie mogą wykraczać poza dozwolone ramy ustawowe.

Stosowanie monitoringu obejmującego obszar wnętrza sal dydaktycznych stanowi wyjątkowo inwazyjną metodę przetwarzania danych osobowych, wiążącą się z gromadzeniem i wykorzystywaniem szerokiego zakresu informacji dotyczących zarówno uczniów, jak i pracowników placówki oświatowej. Dlatego stosowanie tego rodzaju technologii może stanowić potencjalnie nadmiarową ingerencję w ich prywatność, jak również budzić wątpliwości z punktu widzenia stałego śledzenia pracownika, a więc zapewnienia gwarancji praw pracowniczych. Z tego powodu decyzja o ewentualnym stosowaniu monitoringu powinna być podejmowana ze szczególną roztropnością, przy zachowaniu zasad proporcjonalności i poszanowania konstytucyjnego prawa do prywatności.

Zakaz i odstępstwa w szczególnych okolicznościach

Zgodnie z art. 108a ust. 3 Prawa oświatowego stosowanie monitoringu wizyjnego w pomieszczeniach, w których odbywają się zajęcia dydaktyczne, jest co do zasady zabronione. Odstępstwa od tej reguły są dopuszczalne, przy spełnieniu warunków wskazanych w powołanym przepisie. Przewidują one, że stosowanie monitoringu jest dopuszczalne, gdy istnieją szczególne okoliczności powodujące wzmożony stopień zagrożenia dla bezpieczeństwa uczniów i pracowników lub mienia szkoły, a w celu zapobiegnięcia tym zagrożeniom stosowanie monitoringu jest niezbędne.

Decydując się na zastosowanie monitoringu wizyjnego w salach lekcyjnych szkoła (która staje się administratorem danych przetwarzanych za pomocą kamer) musi wykazać, że istnieją realne i bieżące zagrożenia dla bezpieczeństwa osób lub mienia wymagające zastosowania monitoringu, tzn. jest on w tym przypadku środkiem niezbędnym, koniecznym dla zminimalizowania zagrożenia, a jednocześnie nie ma możliwości zastosowania innych, mniej inwazyjnych, racjonalnych środków zaradczych albo są one niewystarczające dla skutecznego zminimalizowania zagrożenia (np. wzmożona kontrola bieżąca pracowników i uczniów, wprowadzenie zabezpieczeń mechanicznych, elektronicznych, proceduralnych, zastosowanie urządzeń alarmujących o przekroczeniu dopuszczalnej temperatury, nieprawidłowym działaniu urządzeń albo nieautoryzowanej ingerencji).

Ocena skutków dla ochrony danych

Ponieważ tego rodzaju forma monitoringu potencjalnie wiąże się z wysokim ryzykiem naruszenia praw i wolności osób obserwowanych, administrator powinien przeprowadzić ocenę skutków dla ochrony danych (stosownie do art. 35 w zw. z art. 24 i art. 32 RODO). Celem przeprowadzenia oceny skutków jest zidentyfikowanie konkretnych zagrożeń dla praw i wolności osób, których dane dotyczą w związku ze stosowaniem monitoringu oraz zaplanowanie konkretnych, adekwatnych środków technicznych i organizacyjnych, które pozwolą zminimalizować ryzyko wystąpienia tych zagrożeń.

Bez względu na powyższe, przy stosowaniu monitoringu dyrektor szkoły dochować musi pozostałych warunków, o których mowa w art. 108a ust. 1-9 ustawy Prawo oświatowe, takich jak:

- uprzednie uzgodnienie z organem prowadzącym szkołę lub placówkę,
- przeprowadzenie konsultacji z radą pedagogiczną, radą rodziców i samorządem uczniowskim,
- wprowadzenie zabezpieczeń przed stosowaniem monitoringu w celu kontroli jakości pracy pracowników lub zachowania uczniów,
- odpowiednie informowanie i oznaczanie miejsc objętych obserwacją.

Dodatkowo analiza powinna obejmować przepisy Kodeksu pracy w zakresie dotyczącym zasad stosowania monitoringu wizyjnego wobec pracowników.